

Gäller för: Akutmottagning

Giltig från: 2025-04-16

Innehållsansvar: Kajsa Carlson, (cajgu), Teamledare

Giltig till: 2027-04-16

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Mie Jidetoft, (miepe1), Verksamhetschef

Buktrauma

Vårdprogram Kirurgi, Akutmottagningen NÄL

Omvårdnadsanamnes

Tidigare sjukdomar? Händelseförlopp?
Typ av trauma (trubbigt/penetrerande)?
Överväg traumalarm, se [Nationella traumalarmskriterier](#)
Antikoagulantia?
Läkemedelsöverkänslighet?
Alkohol? Droger? Gravid?
Alla >75 år: screening enligt FRESH, se WEST-A "Sköra äldre behov/process".

Omvårdnadsstatus

Kommunikation

Medvetandegrad? GCS?
Orienterad? Motorisk orolig?

Andning

Fria luftvägar? Andningspåverkan?
Andningsrörelser? Aspirationsrisk?

Cirkulation

Pulskvalitet?
Pågående blödning? Synlig yttre? Misstänkt inre?

Hud

Sårskada - lokalisation?
Hematom? Svullnad?

Nutrition

Illamående? Kräkning?

Elimination

Urin-/fecesavgång?

Smärta

Tarmljud?
Bukstatus? (Se, lyssna, känn)
Karaktär? Lokalisation? VAS?

Omvårdnadsåtgärder

Förberedelser

Alla ≥75 år: åtgärder enligt "Sköra äldre behov/process", se WEST-A.
Vitalparametrar enligt NEWS2.
PVK: grova infarter (grön)
Prover: AkutTriage alternativt AkutBuk, Blodgruppering, Bastest, venös blodgas. Inför DT-buk med kontrast: ta alltid S-Krea.
Urinsticka. Gravtest: kvinnor i fertil ålder.
Bladderscan.

Vid Traumalarm

Prover: Akuttrauma, Blodgruppering/BAS-test: färdig mapp akutrum/L-sekr.
Åtgärder enligt läkarordination:

- KAD (tempgivande). **OBS! Ej vid blödning från uretra R/T misstänkt uretraskada!**
- V-sond
- Tryckförband vid synlig blödning
- Bäckenslinga SAM-sling vid misstänkt bäckenfraktur

Läkemedelshantering

Syrgas
Smärtlindring/läkemedel enligt läkarordination.

Speciell omvårdnad

Följ vitalparametrar enligt NEWS2.

NEWS2-poäng styr behovet av övervakningsfrekvens, åtgärd, behov av läkarbedömning, tillsyn och kontroll av vitalparametrar (VP). Teamets bedömning, tillsyn och VP ska dokumenteras på Akutjournal, om traumalarm på Traumajournal.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Akutmottagning

Innehållsansvar: Kajsa Carlson, (cajgu), Teamledare

Granskad av: Gassan Kadem, (gaska1), Överläkare, Kajsa Carlson, (cajgu), Teamledare, Simon Berggren, (simbe9), Akutsjuksköterska, Jonna Ekersund, (jonek15), Undersköterska

Godkänd av: Mie Jidetoft, (miepe1), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10032-992003340-320

Version: 1.0

Giltig från: 2025-04-16

Giltig till: 2027-04-16